

30.12.2011 р. № 1873. URL: <https://zakon.help/law/1873/> (дата звернення: 26.04.2018).

3. МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»: Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2013 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_046 (дата звернення: 03.03.2018).

УДК 657

Кащена Н.Б.,

к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, аналізу та страхування

Порсюрова І.П.,

аспірант кафедри фінансів, аналізу та страхування,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЕМІСІЮ ТА РЕЄСТРАЦІЮ АКЦІЙ

Ефективне функціонування та сталий розвиток акціонерних підприємств в умовах ринкової нестабільності, що посилюється і прогресує в міру розвитку процесів глобалізації та євроінтеграції, зростання насиченості ринку і конкуренції, здебільшого визначається арсеналом новітніх інструментів корпоративного управління, які ґрунтуються на оперативних даних щодо витратності операцій з цінними паперами власної та невлавної емісії, що формуються в системі бухгалтерського обліку. В цьому контексті дедалі більшої актуальності набуває проблема відображення на рахунках бухгалтерського обліку витрат на емісію та реєстрацію акцій власної емісії задля забезпечення можливості формування єдиного інформаційного простору корпоративного управління, здатного в режимі реального часу надавати будь-якій управлінській ланці об'єктивну і своєчасну інформацію за будь-якими операціями з цінними паперами, зокрема з акціями власної емісії.

Здійснення операцій з емісії та реєстрації акцій, як правило, пов'язано з такими витратами як: оплата послуг реєстратора; оплата послуг аудиторів; оплата послуг фінансових посередників; витрати на друкування бланків цінних паперів; витрати на оплату державного мита при реєстрації емісії (0,1 % номінальної вартості запланованого обсягу емісії); оплата послуг незалежного реєстратора; витрати на рекламу та друкування інформації про емісію (проспекту) нової емісії.

Для відображення цих витрат здебільшого застосовується субрахунок 952 «Інші фінансові витрати» на якому згідно Інструкції 291 ведеться облік

витрат, пов'язаних із залученням позикового капіталу, нарахуванням відсотків за договорами кредитування (крім банківських кредитів), фінансового лізингу тощо, а також витрат, пов'язаних з випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів [4].

На думку Кушиної О. витрати, які виникають під час емісії акцій призводять до зменшення власного капіталу підприємства, тому їх доцільно відображати шляхом зменшення емісійного доходу [1]. Аналогічної думки і Золотухін О., який пов'язує результат операцій емісії та реєстрації акцій (збільшення або зменшення величини власного капіталу) з витратами на їх здійснення і пропонує витрати, що виникають за цими операціями відображати шляхом зменшенням додатково вкладеного капіталу, а за його відсутності – зменшенням нерозподіленого прибутку (збільшенням непокритого збитку) [3, с. 22]. В той же час Орлов І. В. пропонує вести облік витрат, пов'язаних з емісією та введенням в обіг власних цінних паперів на окремому рахунку 952 «Реєстраційні витрати», а інші фінансові витрати обліковувати на субрахунку 953 «Інші фінансові витрати» [5].

З огляду на викладене вважаємо за доцільне для обліку витрат, пов'язаних з емісією та реєстрацією акцій, використовувати окремий субрахунок 953 «Витрати на емісію та реєстрацію цінних паперів» та залишити назву субрахунку 952 як «Інші фінансові витрати», оскільки це не протиречить [4] і відповідає п. 24 П(С)БО 16 «Витрати» [2].

Порядок відображення витрат на емісію та реєстрацію акцій власної емісії на рахунках бухгалтерського обліку з урахуванням внесених пропозицій представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Відображення в обліку витрат на емісію та реєстрацію акцій власної емісії

Господарські операції	Запропоновані зміни
Ведення реєстру окремим спеціалістом (працівником) підприємства (необхідно враховувати витрати на заробітну плату, соціальні внески тощо)	Дт 953 «Витрати на емісію та реєстрацію цінних паперів» Кт 66, 65, 685
	Дт 79 Кт 953 «Витрати на емісію та реєстрацію цінних паперів»
Ведення реєстру із залученням послуг реєстратора (виплата послуг реєстратора, а також виплата інших видів витрат, що зв'язані з реєстрацією акціонерного товариства та випуском акцій)	Дт 953 «Витрати на емісію та реєстрацію цінних паперів» Кт 377, 371

Внесені пропозиції сприятимуть оновленню підходів до відображення в обліку операцій з акціями власної емісії в частині відображення витрат на емісію та реєстрацію акцій, і дозволять формувати відповідні інформаційні масиви даних для обґрунтування ефективних управлінських рішень щодо подальшого здійснення операцій з акціями власної емісії.

Література

1. Акції та частки: обліковий портрет у правовому інтер'єрі: збірник систематизованого законодавства / укл. О.Б. Кушина та Н.М. Тарасова. – К.: Бліц-Інформ, 2011. – Вип. 3. – 192 с.

2. Витрати. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 від 31.12.1999 № 318 із змінами і доповненнями. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

3. Золотухін О. Облік операцій з розміщення акцій / О. Золотухін // Бібліотека Баланс практичне керівництво. – 2011. – № 4. – С. 22-28.

4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

5. Орлов І.В. Бухгалтерський облік і контроль зобов'язань суб'єктів господарювання: теорія і методологія: монографія / І.В. Орлов. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 400 с.

УДК 657

Козіцька Н.О.,

к.е.н., старший викладач кафедри обліку і економічного аналізу,
Первомайська філія НУК імені адмірала Макарова

ОСОБЛИВОСТІ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ В БДЖІЛЬНИЦТВІ

Одним із найдавніших промислів людини вважається бджільництво. В Україні, з розвиненим інтенсивним землеробством і садівництвом, бджоли є важливим фактором підвищення врожаю багатьох зернових, технічних, овочевих, плодоягідних та інших культур. Бджільництво має не лише медовий, а й переважно запилювальний напрям і є досить розвинутою галуззю сільського господарства.

Специфіка калькулювання собівартості продукції завжди була і є предметом суперечок для вітчизняних та зарубіжних вчених і практиків. Серед найбільш